

Poděkování	7
Před cestou	9
Úvod – o směřování didaktiky mateřského jazyka	13
1. Transdisciplinární témata a transdisciplinární metody	20
1.1 Od disciplín k tématům	23
1.2 Několik poznámek ke kognitivní vědě a jejích souvztažnostech	26
1.3 Kontexty výchovy a vzdělávání	28
2. Základní pojmy kognitivní lingvistiky se zřetelem k výchovným aspektům	40
2.1 Jazykový obraz světa	42
2.2 Stereotyp a kategorizace	44
2.3 Metafora a příběh	47
2.4 Metafora a lidské tělo	51
2.5 Smysly jako brány našeho poznávání	56
2.5.1 Řeč očí	56
2.5.2 Někdy slova, jindy obrazy	58
2.5.3 Smyslové preference	60
2.5.4 Synestézie	63
3. Metafory v příkladech	65
3.1 O cestě	66
3.2 O duši	70
3.3 O hloubce	73
3.4 Cesta, hloubka, duše: porovnání konceptualizací	75
4. Stereotyp ve světle kognitivnělingvistických výzkumů	80
4.1 Od sdělování ke sdílení	81
4.2 K ontogenezi pojmů převážně psychologickým pohledem	82
4.3 Několik poznámek o potřebě studia stereotypů	86
4.4 Člověk v rozměrech	91
4.4.1 Základní česká adjektiva vyjadřující rozměry lidského těla	93
4.4.2 Výzkum významu rozměrových adjektiv u žáků základní školy, vysokoškolských studentů a učitelů na 1. stupni základní školy	94
4.4.3 Shrnutí	99
4.4.4 Výzkum významu prostorových adjektiv u žáků základní školy	99
4.4.5 Shrnutí	105
4.4.6 Závěrem	106

4.5 Stereotyp učitele a studenta	107
4.5.1 Několik postupů vedoucích k obrazu, spíše portrétu učitele a studenta	109
4.5.2 Pedagogicko-psychologický pohled	114
4.5.3 Závěrem	117
4.6 Stereotypy ve formě předsudků aneb o jinakosti	117
4.6.1 Několik typů „jinakosti“ a přístupů k nim	119
4.6.2 Jinakost a její kulturně sociální akcenty	120
4.6.3 Paradoxy jinakosti pohledem J. Skácela	121
4.7 Stereotypy v anekdotách	121
4.8 Závěry	124
5. Pedagogické stereotypy	126
5.1 Od ideálu k realitě	127
5.2 Pedagogické stereotypy vs. respekt k individualitě	132
5.3 Pedagogická komunikace a její proměny	137
5.4 Komunikační výchova a její integrační role ve výuce mateřského jazyka	140
5.5 Dialog ve škole jako metoda i téma	143
5.6 Malá výzva na závěr kapitoly	145
6. Přístup k jazyku v současné české škole	146
6.1 Základní vzdělávání	146
6.2 Gymnaziální vzdělávání	149
6.3 Smysl výuky mateřského jazyka	152
7. Dialogické jednání	153
7.1 Pokus o obecnější charakteristiku dialogického jednání	154
7.2 Dialogické jednání a hra	159
7.3 Prožitky	163
7.4 Mluvicí tělo	164
7.5 Veřejná samota	168
7.6 Dialogické jednání a pedagogická praxe	169
8. Závěr – o smyslu kognitivního směřování didaktiky mateřského jazyka	172
U cíle?	177
Příloha I/1: Ukázka z prózy M. Skály <i>Cesta kolem mé hlavy</i>	179
Příloha I/2: Ukázka z prózy M. Čunderleho <i>Bubela</i>	181
Příloha II/1: Hodnocení výuky a učitelské krédo	184
Příloha II/2: Představa výuky jako cesty do hlubin študákovy duše	198
Příloha II/3: Cesta, hlubiny – hloubka, duše jako metafory	207
Příloha II/4: Stresové situace	212
Příloha II/5: Pojem stereotyp	216
Příloha II/6: Kdo je učitel a kdo žák/student	219
Literatura	225
Summary	238